Izhaja
vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.
Dopisi naj se izvolijo frankovati.
Rokopisi se ne vračajo.
Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:
za celo leto **4 krone** (2 gld.)
Denar naj se pošilja pod napisom:
Upravništvo „Mira“ v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XX. V Celovcu, 17. januarja 1901. Štev. 3.

Državnozborske volitve.

Na Koroškem.

Kmetske občine so volile dné 12. jan. Izid je bil tak, kakeršnega smo ob silnem pritisku morali pričakovati. Koroški Slovenci smo zopet izgubili edini mandat, katerega smo si bili pri zadnjih volitvah prvikrat priborili. — Izid volitev v posameznih krajih je sledeči:

Okraj Celovec-Velikovec: Izvoljen je nemško-nacijonalno-bauernbundarski kandidat A. Čare s 141 glasovi; naš kandidat Franc Grafenauer je ostal z 82 glasovi v manjšini. V Celovcu je bilo oddanih glasov: za Čareta 102, za Grafenauerja 14, 1 listek prazen. Izostali so 3 volilni možje. V Velikovcu je bilo oddanih 108 glasov, in sicer za Grafenauerja 68, za Čareta 39. Izostalo je 5 volilnih mož. — Izpolnila se je torej želja nemčurjev; zmagali so, a to nas ne plaši! Opomin nam je, da gremo na delo s podvojeno silo!

Okraj Beljak-Borovlje. Izvoljen je dež. poslanec Mat. Oraš, kandidat „bauernbunda“, s 76 glasovi. Od nemško-nacijonalne stranke postavljeni protikandidat Gr. Janih je propadel z 46 glasovi. Oddanih vkup 122 glasov. Slovenci se volitve niso udeležili.

Okraj Šmohor-Špital. Prišlo je do ožje volitve. Pri prvi volitvi je dobil namreč kandidat katoliške stranke Rup. Pirker 62, A. Werniš 64 in profesor dr. Waldner 22. V ožji volitvi je dobil R. Pirker 64, A. Werniš pa 83 glasov (od 147). Izvoljen je torej zadnji.

Okraj Št. Vid-Volšberg. Izvoljen je dosedanji poslanec J. Tschernigg s 155 glasovi. Konservativec R. Tatschl je dobil 21 glasov.

Mesta. Izvoljeni so sami nemški nacijonalci in sicer v Celovcu dosedanji poslanec Dobernik s 754 glasovi. — Gorenjekoroška mesta so izvolila zopet dr. Steinwenderja s 608 glasovi. Protikandidat, pristaš Schönererjev, dr. Gassner je dobil 346 glasov. — V spodnjekoroških mestih je izvoljen velikovški klobučar Gratzhofer s 556 glasovi. — Veliki posestniki so volili s 54 glasovi za poslanca grofa Alf. Khevenhüller-ja; pristaš dr. Lemiš-eve stranke, bivši posl. Mat. Žl. Millesi, je propadel s 40 glasovi.

Št. Jakobska šola!

Iz Št. Jakoba v Rožu.

Še ni miru v našem Št. Jakobu! Kakor vrag ne more pustiti pri miru ničesar, kar je ljudem posebno v izveličanje, tako tudi naši nemčurčki, domači in tuji, ne morejo prenesti Št. Jakobske slovenske šole, ker obeta biti steber, nepremagljiv steber slovenščine v celej rožni dolini, kakor hitro bode mogla pokazati svoje izvrstne uspehe. Ravno to pa hočejo zabraniti naši nasprotniki! Prej še, preden more dozoreti sad, naj pade drevo, da ne bode moglo pokazati sadu — tako hočejo, tako želijo spodaj in zgoraj!

Komaj je minula volilna borba, jedva je Št. Jakob pokazal, da je slovensk in da ne mara poslušati zunanjih ponočnih agitatorjev, že se je boj vnel na drugi strani. Sovražnik naš je neutrudljiv; ko si je kremplje svoje osmodil na eni strani, zbrusi si je vnovič ter je zasadi v drugo, češ: če ni šlo tako, morebiti pojde tukaj. Ker ni šlo pri volitvah, znabiti pojde pri šoli.

Dà! Našo slovensko šolo nam hočejo zrušiti, ono šolo, katero smo si po 13-letni, hudi vojski priborili s tolikim trudom in s tolikimi žrtvami. In kako hočejo to doseči?

Slovenca, posebno pa še koroškega Slovenca slaba stran je, da kaj rad štuli po tujem in da mêni, vsa sreča njegova je v tem, da zna nemški. Le nemški in pa zopet nemški — to velja, to vleče, to je nad vse; in če bi se otrok v šoli naučil le nemški, kaj drugega pa še za las ne, vse dobro bi bilo in šola taka bila bi prava. Slovensko otroci itak že znajo od doma, tako sodijo naše modre glave — kaj drugega — no pa ne potrebujejo, da znajo le nemški! — V to slabo stran našega ljudstva je sovražnik zasadil svoje kremplje ter je začel loviti podpise za tako šolo, kakoršna je bila prej. **tedaj za nemško šolo!**

Št. Jakobčani, tisti, ki ste se podpisali za nemško šolo: veste-li, kaj ste s tem storili?

Prvič ste snedli svojo besedo in z lastnimi rokami hočete podreti, kar ste prej sezidali s tolikim trudom? Ali vas ni sram, ko se vam bode posmehoval cel svet, ko poreče: Št. Jakobčani pa menda res niso več pri pravi pameti? Pred par leti so se na vso sapo potegovali za slovensko šolo; celih 13 let so jo imeli za nekaj dobrega in so se zanjo trudili, kar so le mogli, in sedaj pa je sami nočejo. Kajpak da ne morejo biti pri pravi pameti, ali pa so — izgubili hlače ter se zavili v janke!

Drugič postali ste s tem izdajice slovenskega rodu! Dà, slovenski rod, svojo slovensko materino besedo; besedo, ki ste se je učili od svoje ljube mamke; besedo, s katero dan na dan še sedaj razodevate eden drugemu svoje veselje in svojo žalost — to svojo drago materino besedo hočete prodati za vam tujo nemščino, prodati jo hočete za boro šaro, kakor je Judež prodal Izveličarja za ničvreden prah! Vas ni sram takega izdajstva? Se ne bojite drugih Slovencev, ki bodo s prsti kazali za vami, češ: glejte je, izdajice našega rodu! Črna zemlja naj pogrezne njega, kdor odpade!

Tretjič pa storite samim sebi največjo škodo, zakaj šola, ki jo imate sedaj, je izvrstna, in dosega, kolikor je sploh mogoče, popolnoma svoj namen. Prepričan sem, da nobeden izmed tistih, ki delajo proti slovenski šoli, in nobeden izmed tistih, ki so se podpisali za nemško šolo, zdajne slovenske šole niti ne pozna ne — in upam si trditi, da izmed vseh teh jih bode le malo, ki znajo toliko brati in pisati slovenski, kakor znajo šolarji drugega razreda naše slovenske šole, še manj pa jih bode, ki bi znali toliko nemški brati in pisati, kolikor znajo šolarji četrtega razreda!

Česar človek ne pozna, tega tudi ne čisla, to je stara reč. Najdragocenejši biser v roki nevednega otroka ni prav nič več vreden, kakor leskетajoče se barvasto steklo; da se le sveti in leskeče, to je za otroka glavna reč — da pa je biser vreden tisoče in tisoče kron, barvasto steklo pa niti pol beliča, za to se otrok ne zmeni. Takemu nevednemu otroku podobni se mi zdijo naši Slovenci, ki tako hlastno stegajo svoje roke po nemški šoli. Tudi o njih veljajo besede: oni ne vedó kaj delajo! Oni ne vedó, da sama nemščina nikakor ni v stanu storiti človeka srečnega ter mu podati vsakdanjega kruha — drugače bi morali pač vsi Nemci biti srečni in nobenemu bi ne bilo treba stradati ali beračiti! Oni ne vedó, kako bedarijo izustijo, če pravijo: slovenski znajo otroci itak že od doma, v šoli naj se učijo nemški — ker potemtakem bi Nemci ne potrebovali nobene šole, kajti nemški znajo itak že od doma, zakaj bi se pa še v šoli učili nemščine, katero že znajo in je pač nikoli ne bodo pozabili? — Slovenci, ki si želijo nemške šole, dalje ne vedó, kaj delajo, ker ne pomislijo, da šola ni samo za to, da se v njej učijo otroci nemški, ampak pred vsem za to, da se v njej učijo vsega, kar potrebujejo za življenje: pisati, brati in računati, kajpak tudi krščanskega nauka in krščanskega življenja; ne le za glavo je šola, ampak pred vsem za srce, to je ne le za to, da se otroci kaj naučijo, ampak da se tudi dobro vzgojijo! To pa je mogoče doseči le v taki šoli, v kateri se otroci poučujejo v jeziku, katerega zastopijo, v jeziku, katerega so se naučili od svoje matere.

„Nemci nam očitajo,“ pišejo slavni škof Martin Slomšek v životopisu Franceta Čepe, „da smo v omiki zaostali, da naše (slovenske) šole nič ne veljajo, da je naše ljudstvo neumno in nemarno. Tako očitanje ni pravično, ni resnično. Ako smo pa Slovenci v kakih posvetnih rečeh zaostali, so nerodne nemškutarske šole krive, v katerih se razun vere slovenska mladina prav za prav ni učila drugega, kakor nekoliko nemčevati. Nemški so otroci večjidel pozabili, drugih potrebnih in koristnih rečij se pa niso učili.“

Dà, prav take so naše nemčurske šole, one šole na Slovenskem, v katerih se tudi slovenski otroci poučujejo s pomočjo neznane jim nemščine. Kar se v njih otroci naučijo nemškega, to kmalu pozabijo, ako ne pridejo za nekaj časa med Nemce, kaj drugega se pa učili niso. Kako bi se tudi mogli drugih rečij učiti, ko so se jim pravile in vbijale v glavo, — dà, vbijale v glavo, to je pravi in edino primerni izraz — v neumljivej jim nemščini? Če hočeš, da te trd Nemec zastopi, mu moraš povedati po nemški, drugače ti odgovori: „Ich verstehe nichts!“ Če hočeš, da te zastopi trd Lah, moraš ž njim govoriti laško, drugače se ti odreže: „niente capisco!“ Če hočeš, da te bode umel Francoz, Anglež, Kinez ali Turek, poslužiti se moraš njegovega jezika: samo za Slovence naj bi bila izjema? Samo trdi Slovenci naj bi zastopili pouk tudi trdo nemškega ali trdo laškega učitelja? Zares: Bog daj norcem pamet, ki trdijo take gorostasne nesmiselnosti!

Kakor ob času Slomšekovem, tako trdijo nemčurji tudi še dandanes: slovenska šola ne velja nič! Prosim, se je li samo eden izmed vas, ki tako trdite, že prepričal o tem, ali naša slovenska šola kaj velja ali ne? Dvomim, da bi sploh kateri bil toliko sposoben, da bi to mogel presoditi, zato ste davno pre — —. Zato vam hočem z dokazi iz naše šent-jakobske slovenske šole pokazati, koliko naša slovenska šola velja in koliko se v njej otroci naučijo tudi nemščine. *Mat. Ražun* župnik.

(Dalje prihodnjič.)

Na delo za národ!

„Mir“ je minulo leto krepko in resnično odkrival rane „na národnem telesu“, ki so tako žalostne, da konkurirajo z njimi le one, katere izvirajo iz „hudičevega olja“. Mislim na rane, ki nam jih seka nemčurska šola. Jako se mi je dopadla misel, da se mora zanesti zavest o krivicah, ki se nam godé, v zadnjo kočo, kjer slovenska kri vreje v srcu. — Jako spoštovan gospod mi je rekel: „Če bi le kaj pomagalo pisati.“ Res bi lahko obupali. Zadnja leta smo hudo občutili železno pest, ki davi nas Slovane na jugu, in zavladala je pri národnjakih na Koroškem velika obupnost. Toda národ, če je kaj prida, se ne dá tako hitro zadušiti. „Če je kaj prida“, to je pač. Volitve so pokazale, da na „verni slovenski národ“ okoli mest in trgov res ne smemo dosti zaupati, ker tam je ljudstvo preveč pokvarjeno.

Sovražnikom našim bo seveda zrastel še večji pogum. Zdi se, kakor bi se bili oni zakleli: Zatrimo Slovence z vso silo, pa bomo imeli mir, sedaj je ugodni čas! Vlada se na Slovence na Koroškem ne ozira prav nič, duhovska oblast tudi ne dosti (ta še vsaj duhovnike pošilja Slovencem, ki slovensko — vsaj nekoliko — znajo). Ako bi obe cesarju in papežu udani slovenski živelj krepko podpirali in budili, bi bilo pač spodbudno za rojake. Ali obupati tudi sedaj ni treba. Ravno volitve so pokazale, da je še mnogo srčnih mož med nami, ki surovemu nasilstvu nočejo upogniti vratov. Torej ne omahnimo, temveč sedaj še le prav na delo! Nesrečna volitev nas še ni pokopala. Močna srčna žila še bije v naši národni šoli in zadrugi. Dné 19. decembra smo v Št. Rupertu zopet krepko čutili, da še živimo, da smo národni in národna naša deca. Videli smo z lastnimi očmi in slišali na svoja ušesa, da omika našega národa ni v nemškutariji, ampak se še le tam začne, kjer smo spon nemškutarije rešeni. Národna organizacija pa národna šola sta našim sovražnikom najhujši trn v peti. Ako te dve napredujeta vkljub njihovemu — pivu, lažem in nožem, pa se bodo še jeze penili, ker nam ne bodo mogli smrtnega udarca zadati.

Na Angleškem in Francoskem, pa tudi v misijonskih deželah se je v hudih preganjanjih krščanska vera dolgo ohranila čista in čvrsta še v posameznih družinah. Istotako se mora ohraniti tudi pri nas krščanstvo in národnost, četudi stari libe-

ralci (z demokrati) in mladi nemški nacijonalci kakor povodenj poplavijo celo deželo tudi po kmetih. Slovenstvo ima svoje korenine v družini; prav v vrlih slovenskih družinah, v kočah in gorah, kjer biva neskvarjen rod, se mora slovenstvo krepko ohraniti. Politično delo letos ni imelo uspeha; obrnimo pozornost na drugo polje, tam trud nikdar ne bo brez uspeha, ker tam ni treba „večine“. Jaz mislim na domačo vzgojo, katero je II. katoliški shod v Ljubljani nujno priporočil. Tu zastavimo vse svoje moči! Zaradi tega pišem.

Poprimimo se z veliko večjo vnemo zopet družbe sv. Cirila in Metoda in vseh pomočkov, katere nam ona ponuja! Začnimo zanimanje zbujati za društvo krščanskih detoljubov! Razširjajmo slovenske knjige med mladino, n. pr. „Angeljčka“, in prav v vsaki župniji naj se vendar že ustanovi knjižnica (v kateri morajo pred vsem spisi Krištofa Šmida biti)! Treba je nekoliko dobre volje in ljubezni za národ, pa gre. Sevé, da časnikov ne smemo pozabiti. Vse, kar sovražniku slovenskega národa mrzi, je temu-le koristno.

Ne govorite: „Če bi le kaj pomagalo“, ampak vsak glej, da bo kaj uspeha pri njem. Ni nam zameriti, ako si srce ohladimo v „Miru“. Ako še pisali ne bomo, prav gotovo zaspimo. Jaz ne mislim, da je pisanje zastonj: ono zbuja moči in zbira delavce. — Vprašam: Ali smo Slovenci na Koroškem že vse sile porabili; ali ni več močij, morebiti deset ali stokrat več močij v nas, kakor smo jih doslej zastavili za slovensko reč?? Par jih je na moč delalo, velika večina pa še ni posegla v vojsko, se ni še lotila resno národnega dela. Delati ni le: ob volitvah malo poagitirati, ampak: vstrajno se truditi in ne nehati, um, jezik, pero, ves čas in denar, vse sile porabiti v prebujanje in povzdigo svojega tlačenega in strapanega národa. Vsak zaveden Slovenec naj misli, da mu je Bog dal jezik za to, da (v svojem jeziku) časti Boga in z vso zgovornostjo (o vsaki priložnosti) v strapanem bratu zbuja zavednost. Bolj ko je ljudstvo strapano, bolj se ga moramo usmiliti. Gospod se je najbolj usmilil zaničevanih in tlačenih, ubogih in onim, ki so ga zaradi tega grdo gledali, odgovoril: „Zdravi ne potrebujejo zdravnika, temveč bolni. Idite, pa učite se, kaj je: Usmiljenje hočem, ne daritev!“ (Mat. 9, 13.) „Kateri tedaj vé dobro storiti“, piše sv. Jakob (4, 17) „in ne stori, mu je v greh“. Neuspešnost volitev nam ne sme vzeti poguma. Naša popustljivost in obupnost bila bi se vé našim grobokopom jako všeč. „Vi pa, bratje, nikar ne nehajte dobro delati!“ (Tesal. 3, 13.). Mlade moči skličimo na delo! Vsaj desetkrat toliko se more storiti, kakor se je! Volitve in politika niso vse, največ moramo doma in natihoma storiti: mirno delo za národ! In na tako delo pozivljam danes vse svoje rojake, ki jim še bíje srcé za mili naš národ! Na delo vsi, ker je zato skrajni čas!

Dopisi.

Železna Kapla. (Naša železnica.) Ali jo bomo kdaj dobili? To je vprašanje! Notranji minister je dovolil, da se ustanovi akcijska družba: „Krajevna železnica Sinčavas-Železna Kapla.“ Dotično dovoljenje so dobili gg.: tovarnar E. Engländer, župan E. Zeeman in posestnik J. Gross. Želimo, da železnica vendar enkrat pride v — pravi tir!

Šmihel nad Pliberkom. (Še enkrat volitve.) Kakor je „Mir“ že poročal, so nasprotniki pri volitvah pogoreli, akoravno so si na vso moč prizadevali priboriti si vsaj tretji razred. Sreča jim ni bila mila. Vendar je resničen pregovor, ki pravi: Ni je nesreče brez sreče. Tudi naši pogorelci so našli tolažbo; poklicali so, kakor pravijo hudomušni jeziki, novo ustanovljeno požarno brambo v Ponikvi, da bi gasila. Veliko vspeha pa menda njih klic ni imel, ker smo videli, da so nekateri gasili tudi z Žitarcem. Žalosten je izid volitev, posebno za one, ki so se dovolj trudili z agitacijo. Ko je prišel g. učitelj v volilno sobo ter pregledavši volilce zopet odšel, smo se spomnili nemške pesmi o ognju, katero smo predrugačili po svoje: „Er zählt die Häupter seiner Lieben — Und sieh, es fehlt manch' theueres Haupt,“ ali po naše: „In štel je glave svojih ljubih — In glej mars'kterega manjka glava.“ Četudi so nasprotniki dobili 18 glasov, vendar je ta volitev pokazala, da nemškutarjem pri nas ne bo prisijala zarja lepše bodočnosti, ker si pri vsem svojem trudu niso priborili več kakor polovico glasov in to samo v tretjem razredu. Šmihel ostane tedaj, kar je bil: trdnjava in ognjišče slovensko! *-n.*

Globasnica. (Občinske volitve.) Nenavaden je bil za našo vas dan nedolžnih otrok. Zjutraj so nas otepali otroci, ki so tem lažje hodili okrog, ker ni bilo šole. Na dan volitev ne more biti šolskega pouka, kaj mislite, naši učitelji morajo voliti, še bolj pa morajo agitirati. Tepli smo se potem pri volitvah za zmago. Akoravno so učitelji in znani razširjevalec „Štajerca“ napeli vse moči, vendar je zmaga naša. Izvoljeni so vsi odborniki od naših volilcev, in vendar je eden v odboru, katerega moramo prištevati nasprotnikom, in ki ni vreden časti, katero so mu zaupali naši volilci. Izvoljen od naših v III. razredu, volil je z nasprotniki v II. razredu. Če bi bil značajen, odložiti bi moral poverjeno mu častno mesto. V prvem razredu so odločili volitev posestniki iz Večne vasi, posebno dva, katera sta v zadnjem trenutku pustila nemškutarje na cedilu. Prejela sta za nagrado od nasprotnikov 80 vinarjev. To jima je gotovo le v čast! Volitve so nam pokazale, da je za našo stranko nevaren I. razred, zato je pa treba pridno delati in zabraniti, da ne pride nasprotnikom v roke. — Tudi po volitvah je bilo tepenje. Ker nas pri volitvah niso mogli premagati, so hoteli pokazati na drug način svojo moč in omiko. Ko so odhajali nekateri kmetje iz Večne vasi proti domu, oznanjevalo je kamenje, ki je priletelo za njimi, nemškutarsko omiko. Tako daleč, t. j. do kamenja smo prišli torej tudi pri nas! Slava vsem zavednim volilcem, odpadnikom pa Bog pamet razsveti. —*n.*

Črneče. (Ljudsko štetje.) Ljudsko štetje, ki je pouzročilo farnim uradom toliko dela in sitnosti, je pri nas sicer že končano, ali ne moremo drugače, kakor da stavimo tukaj v tej zadevi nekatera vprašanja. Kolikor mi je znano, se morajo tisti, ki ljudstvo štejejo, potruditi k ljudstvu, ne da bi morali romati od hiše do hiše, ampak da pridejo, če je občina velika, vsaj v to ali ono vas, kamor tudi kmetje lahko pridejo, brez da bi zamudili cel dan! Tako je tudi storila občina Libeliče in napravila zapisovanje v Črnečah. Drugih mislij pa je občina Tolsti vrh, ki je v nemčurskih rokah. Prejšnja leta se je dotični številec potrudil in prišel k nam, letos pa so morali vsi kmetje v Guštanj. Ali je tega treba? Ali ne pride eden lažje k nam, kakor mi k njemu? Potem še nekaj: Znano je, kako težko napovedo priprosti kmetje natanko rojstni dan svojih otrok, kakšne sitnosti jim to dela. Za otroke, rojene od l. 1881. do 1891. so prejeli posebne listke od farnih uradov, kjer so njih otroci bili rojeni in krščeni (le, da je bilo teh listkov premalo na razpolago!), kaj pa je z drugimi otroci? Ali so farni uradi primorani, napraviti izpiske za nje? Ako dà, potem bi bilo najboljše, oddati celo ljudsko štetje njim, ker potem ne bode nobene nenatančnosti in mislim, tudi nobene krivice! Dopisnik je bil s krstnimi knjigami navzoč pri ljudskem štetju v Črnečah, kjer je bil za to posebno naprošen od občine. Šel bi bil tudi k štetju za občino Tolsti vrh, ako bi se bilo vršilo v fari; da bi pa hodil s štirimi ali šestimi knjigami eno ali poldrugo uro daleč, k temu vendar ni primoran. Ker pa nekatere stranke niso vedele podatkov in tudi niso imele listkov, so zdaj hude na farni urad! Kdo je tega kriv? Saj ni farni urad ljudij štel! Zdaj ob koncu starega in v začetku novega leta ima vendar vsak kaj boljšega opravit, kakor opravljat dela, za katere človek nima drugega kakor naposled jezo in nehvaležnost. Ako pa farni naš urad potrebuje kdaj pomoč občine, da bi n. pr. odpravil kak divji zakon, potem se mu odgovori: „To je človeška slabost!“ Bodimo le vsak na svojem mestu, potem bomo tudi radi pomagali eden drugemu; kakor sem, tako tja — roka roko umiva!! Žalibog, da mora radi tega trpeti ljudstvo.

Od koroško-štajerske meje. Ljubi „Mir“! Kako se ti vendar godi po svetu! Znano je, da te pridno čita marsikateri po rojstvu — Slovenec, po mišljenju Nemec (ker je to bolj „nobel“). Da pa tak človek, ki za „Mir“ še borega krajcarja nima, tebe, „umazani črni ptič“, sploh v svoje nemške (?) roke vzame, temu se čudimo! Je že tako, v vsaki fari in vasi mora biti kdo, ki mir kali; in če eden izmrje ali odide, hitro dobi namestnika. Da le mirú ni med ljudmi, mu je že boljši, in če se tudi noben za njega ne briga, toliko bolj se briga on za druge. Če je že res tako pristen Nemec, potem ga spomnimo na znani nemški pregovor: Čevljar, ostani pri svojih kopitih.“ — Tuj časnik si izposoditi, ga brati in konečno nanj zapisati: „Nepokoj!“ — je grdo, nehvaležno, pobalinsko! Toliko za danes, prihodnjič, če treba, več kaj! Imamo na razpolago več take robe. Ti pa, dragi „Mir“, si ravno s priimkom „Nepokoj“ zopet pokazal, da si na svojem mestu in da si zadel v sršenovo gnjezdo! Le tako naprej! — *Eden, ki „Mir“ ne samo bere, ampak ga tudi plača.*

Borovlje. (Smrt. — Samomor.) Dné 9. jan. je umrl tukajšnji lekarnar g. H. Findeneg, star 51 let. — Dné 5. jan. se je ustrelil tukajšnji kovač V. Ibovnik, star 60 let. Bilo se mu je zmešalo.

Št. Jakob v Rožu. (Popravek popravka.) Popravku mojega dopisa o naših občinskih volitvah (glej „Mir“ štev. 1. t. l.) odgovarjam sledeče: Ni res, da sem v svojem dopisu trdil, da ste Vi, č. g. župnik Jak. Knaflič, na dan občinskih volitev v Št. Jakob prišli z namenom agitirat za eno ali drugo stranko — ampak gola resnica je in nikakor neresnično ali izmišljeno, kar sem poročal: „da so **naši nasprotniki** v svojo agitacijo **vpregli** tudi loškega g. župnika Knafliča!“ Hočem verjeti, da niste vedeli za naše volitve, a verjemite meni tudi Vi, da so Vas naši nasprotniki porabili za svojo agitacijo, četudi proti Vaši volji. Kajti resnica je, kar sem poročal, in ni izmišljeno: že v nedeljo pred volitvami je gospa Hribernica volilce vabila na svojo stran s tem, da jim je pravila: tudi loški gospod pridejo pomagat! Svojo trditev Vam dokažem s pričami. Česar pa trdil nisem, mi ni treba dokazovati! Za „bratovsko in krščansko ljubezen“ pa se č. g. župnik zahvalite čisto komu drugemu, ne meni; zakaj, ko bi ne pomislil, da naj med kristjani vlada res bratska ljubezen, bi moj odgovor bil pač ves - drugačen!

Poročevalec o Št. Jakobskih obč. volitvah.

Malošče. (Zmešnjava. — Volitve.) Ljudstvo v naši okolici še ni popolnoma zgubljeno za dobro stvar; manjka le pravega voditelja. Zaradi tega mnogi sicer dobri ljudje ne vedó, kam naj se obrnejo. Naši kmetje sicer začenjajo spoznavati svoje prijatelje, le pravega tira jim še manjka. Prav je, da se drži kmet kmeta in se otrese onih pijavk, katere kmeta le poznajo, kedar ga rabijo, ali kriva pot je tudi, če se ne jemlje ozir na druge stanove in njih pravične zahteve. Kakšna zmešnjava vlada med nami, so pokazale zadnje državnozborske volitve. Prišlo je sploh le 19 volilcev na volišče. Peto kurijo so menda pograbili socijalni demokratje, v četrti kuriji so pa izvoljeni možje, kateri sicer ne marajo niti za Oraša niti za Janiha, a koga naj volijo, tudi ne vedó, ker „klerikalci“ biti, to jim pa čisto ne diši. Pač križ, če se ljudje ne držijo edino prave, namreč katoliške in slovenske politike! — Pri občinskih volitvah je bilo zanimanje večje. V tretjem razredu je prišlo volit celo 180 mož. Veselo znamenje je, da niso zmagali ljudje, katerim smrdita vera in slovenska beseda, kakor hudiču žegnana voda. Nekateri so pravi katoliški možje, drugi sicer ne marajo za komando liberalnih učiteljev in njih hlapcev, ali tudi ne vedó, kam prav za prav spadajo. Čuditi se moramo, da se kmetje sami že zavedajo, da jim brezverni liberalizem ne more prinesti dobrega. Prav tako! Le še dalje se učite, da boste spoznali, da je edina vaša rešitev le, če se oklenete vernih, katoliških in slovenskih mož. Naši učiteljčki so se sevé mnogo prizadevali za volitev. Pravijo, da so celo Boga hvalili, kar sicer drugače ne delajo, da jim ni poslal snega: tako so mogli bolj letati. Ali zgubili so le precej na podplatih, pridobili pa — nič. Samo znanemu modrijanu (?) v Mlinarah se je posrečilo priti v občinski odbor, pa le po naključbi. Privoščimo mu to srečo, da bo vsaj v dejanju pokazal kaj zna. Mislil je priti v državni zbor, potem v deželni — no prišel je saj v občinski. Nemški pregovor pravi: „In der Noth friesst der Teufel Fliegen.“ Naš širokousti „pauernretter“ se pa tudi zadovolji s to častjo, ker je pač boljši kot nič. Pa kmetje bodo gotovo skrbeli, da gospodiču greben preveč ne zraste. Našim vrlim kmetom kličemo: kmetje spoznavajte svoje prave voditelje in bodite na svojih tleh sami svoji gospodarji!

Bače. (Raznoterosti.) Polovica Bač je podobna mestu. Nasledki požara so precej zabrisani, in tudi pri ljudeh o njih ni mnogo sledu. Povsod veselo življenje, kakor bi se ničesar ne bilo zgodilo. Mislimo pa, da posojilnice prav dobro vedó, da so Bače pogorele, toda za dolg se brigati — ni časa. Mnogi nočejo spoznati prsta božjega. — V naši cerkvi je počil večji zvon. Vlil se bo nov in menda napravil se še tretji. A za plačo gre bolj trdo. Nekdo je rekel, naj bi se naložilo na „štajer“ (davek), drugi je pa dejal: potem se bo pa zvonilo tudi po davku: ali se v nebesa tudi pride po — davku, ne vemo. Morebiti po novem nauku, katerega tudi nam ne manjka; stari, krščanski nauk pa pravi, da se bodo oddala nebesa le po dobrih delih. — Naše nemškutarsko-liberalno dete „Bauern-Konsum“ bode kmalu praznovalo svoj rojstni dan, če se ne bo prej preselilo nekam drugam. Menda precej boleha; že od začetka ni bilo posebno trdnega zdravja. Pravijo, da ga muči sušica in ga grozno duši. Iščejo mu zdravnika, a še tisti nemški gospod iz Beljaka, kateri mu je bil pri porodu za „babico“, je s svojo „kunštjo“ pri kraju. Dobra misel je bila sicer, s konsumnim društvom pomagati kmetom, spridili so jo pa oni, katerim je smrdela slovenščina! Mislili so: če bo društvo imelo nemško ime, potem bode cvetelo, kakor na Laškem fige. A kaže se, da so le nekateri hoteli za-se dobrih fig in dobiček, drugim pa ostanejo le one fige, katere zna pri nas vsak Bačan delati. Če bo to čudno dete že moralo umreti, Bog mu daj vsaj srečno smrt. -- Dva mlada Bačana sta se nekoč pogovarjala o „konsumu“. „Mihec“, pravi Tevžej; „tvoj atej znajo tudi »tajč pohrusten«, ali ti niso še povedali, kaj se prav za prav pravi »konsum«!“ „Pač, pač“, odgovori Mihec. „»Konsum«, pravijo atej, sicer ni »tajč«-beseda, ali atej so bili že v višjih šolah, v katerih so sicer obtičali, in oni so

rekli, da se pravi »konsum« nekaj za jesti.“ „Oh“, si misli Tevžej, „to so pač čudni časi, da so napravili v Bačah »Bauern-Konsum«, kjer bodo toraj »pavre« jedli.“ Potem takem moramo v resnici reči: „Kmetje, varujte svojo kožo!“

Podklošter. („Südmark“.) Našim posili-Nemcem ne zadostuje več „schulverein“. Hočejo imeti tudi „südmarko“, da bodo med ljudstvom delali še več zdražbe. Snujejo „südmarkino“ podružnico, za katero se je bajè oglasilo že 40 udov. Beljaška Urša kliče sevé: „Heil ihnen, den wackern Vertretern echten Deutschthums“. Kakšni so v resnici naši „Nemci“, je znano itak vsemu svetu. Da le zinejo, pozna se jim od daleč, da jih je rodila slovenska mati!

Novičar.

Na Koroškem.

„Kolportaža.“ Državno pravdništvo je tožilo gg. župnika Premru-ta in Kirchmaier-ja ter tajnika Rozman-a zaradi kolportaže, češ da so prestopili § 23. tiskovne postave, ko so razširjevali vabila (!!) na shoda v Možici in Črni. C. kr. okr. sodišče v Celovcu je imenovane oprostilo, vsled pritožbe c. kr. drž. pravdništva pa jih je c. kr. deželno sodišče obsodilo, in sicer vsakega na 6 kron globe! Več o tej štvari še spregovorimo!

„Südmark“. Na Koroškem so dalje sprejeli Judeževe groše: Šola v Pliberku, nek učenec kmetijske šole 200 kron štipendije in nek učitelj 200 kron posojila! Iz tega se vidi, iz kako „vzvišenih“ ozirov so učitelji tako strastni nasprotniki slovenske národnosti!

Občinske volitve. V Vetrinju je ostalo vse pri starem, t. j. izvoljeni so, kakor doslej, zopet liberalci. — V Pliberku je izvoljen za župana zopet g. Fr. Nemec; svetovalca sta gg. L. Herbst in Št. Maier. — Na Rudi je izvoljen za župana g. J. Maierhofer, svetovalci so gg.: V. Plešivčnik, F. Rošer in J. Lušin. — V Logivasi je sijajno zmagala slovenska stranka.

Duhovske zadeve. V Solnogradu je bil dné 13. jan. slovesno vmeščen novi knez in nadškof dr. Jan. Katschthaler. Slavnosti se je udeležil tudi naš mil. g. knezoškof. Slavnostno pridigo je imel mariborski knezoškof. — Nevarno bolan je bivši gvardijan tukajšnjega kapucinskega samostana, č. o. Lambert Lanzuner. Sedaj biva v Meranu. — Svoji mesti menjata gg. kaplana Fr. Hafner v Št. Vidu in Fr. Neuwirther v Zgornji Beli. — Do 22. febr. je razpisana župnija Šteben pod Juno.

Nezgode. V Vetrinju se je dné 1. t. m. učiteljski pripravnik N. Otovic igral z nabasano puško. Puška se je sprožila in Otovic je izgubil eno oko. — V Pregradu, občina Osoje, je na novega leta dan pogorela kmetija Lucije Moser. Zažgal je v pijanosti vžitkar J. Moser, ki je tudi sam zgorel. Moser je bil 57 let star. — V Priblivasi blizu Malega Št. Vida so našli dné 4. t. m. umorjeno deklo Fr. Donižic. Neznan zločinec jo je umoril, ko je bila sama v hlevu in je molzla krave.

Drobiž. Vpeljava električne luči v Celovcu bo občino stala okrog 1,700.000 kron. — Deželni šolski svet je zaukazal, da morajo od slej naprej božične počitnice na vseh ljudskih in meščanskih šolah trajati od 24. dec. do 1. jan. — Na Obirju je bilo lani 312 hribolazcev. — V Celovcu je lani 52 „katoličanov“ prestopilo k luterancem. — Planinska rudarska družba bo opustila tudi svoje tovarne v Heftu.

Iz slovanskega sveta.

Davek za samce. Bolgarska vlada resnobno misli vpeljati davek za stare samce, ker se je dokazalo, da se je število porok v zadnjih letih precej znižalo. Bolgarski neoženjenci predlagajo, da bi se enaki davek uvedel tudi za stare device, posebno za tiste, ki se po svoji krivdi ne morejo omožiti.

Ruščina na Bavarskem. Na bavarski vojaški akademiji so uvedli ruščino kot obvezen učni predmet; za učenje so določene štiri ure na teden. Pri nas v Avstriji je „veleizdajstvo“, ako se kdo uči ruščine.

90 let — častnik. V ruski armadi služi že 80 let častnik grof Longin Longinovič Gajden, admiral in član državnega sveta. Gajden se je porodil 6. januarja 1806. l. in je sedaj star že 94 let. Služil je pod štirimi ruski carji; sedaj služi pod petim carjem, Nikolajem II. Posebno se je odlikoval v boju pri Navarinu. Četudi je že tako star, vendar je še čvrst in krepak in še sedaj pridno deluje.

Ravno tako kakor nam, godi se Slovakom na Ogerskem. Divje glasilo prejšnjega ogerskega ministerskega predsednika zelo strogo prijema farnega oskrbnika slovaške župnije v Sv. Ladislavu pod Pilišem, ker v svojo župnijo ni hotel sprejeti učitelja, ki ne zna niti besedice slovaške. Slava takemu plemenitemu in poštenemu duhovnemu pastirju! — Upravni odbor v Budimpešti prosi sevéda naučnega ministra, naj kaznuje „nerodoljubnega“ oskrbnika. Občina sv. Ladislav ima 591 prebivalcev in izmed teh je 560 Slovakov. In tem hočejo vsiliti učitelja Mažara, ki ne zna niti besedice slovaške! To je ustavna in liberalna svoboda in enakopravnost v dobi „postave in pravice“.

2000 Poljakov v Berolinu je protestovalo pred nedavnim na velikem shodu proti preganjanju Poljakov na Poznanjskem. Shod se je posebno izrazil za ravnopravnost v duhovnih opravilih.

Črnogorski knez Nikola je obhajal na dan sv. Miklavža 40letnico svojega vladanja. Knez Nikola more gotovo s popolno zadovoljnostjo gledati zgodovino svojega 40letnega vladarskega dela, ker je malo ljudij in vladarjev, katerim bi bila sreča tako mila, kakor njemu. Srečen je v družini, srečen kot vladar. Majhna je črnogorska kneževina, a uživa velikega spoštovanja v slovanstvu in celem svetu. Danes mala Črnogora stoji tudi med velikimi državami kot važen činitelj, s katerim se mora računiti. Sorodovinske vezi in prijateljstvo kneza Nikole z ruskim carjem, laško kraljevsko hišo in z drugimi vladarskimi hišami postavile so črnogorsko vladarsko hišo v vrsto imenitnih in slovečih vladarskih rodovin. Kakor poročajo ruski časniki, poravnal je ruski car ves državni dolg Črne gore in ji je še obljubil toliko denarja, kolikor potrebuje, da spravi svoje denarne in gospodarske razmere v red.

Književnost. Umotvori našega dičnega pisatelja Fr. Meška so zelo priljubljeni pri Rusinih. Prevaja jih nadarjeni in marljivi rusinski kaplan v Kudobincah (v Galiciji) g. Ilko Kužev. Pred nedavnim je izšel v Lvovu prevod Meškove povesti: „Drama na vasi“ in v „Biblioteki dlja ruskoj molodeži“ (zvezek 28.) je izšla v letošnjem Mohorjevem koledarju objavljena Meškova „Pripovedka“. Gosp. Ilko Kužev, ki je tudi naročnik „Mira“, ima slovenski in rusinski jezik v popolni oblasti, tako da se njegovi prevodi čitajo kot izvirniki. Le tako naprej!

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Naša gospodarska organizacija.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi.

Gospodarska zadruga sinška je imela v prvem letu svojega obstanka že ogromen promet. Ogromen ne po absolutnih številkah, a ogromen v primeru z okoliščinami in z nasprotstvom, ki ga je našla. Oklepa se zadruge vedno več kmetov, tudi mnogo takih, ki pri volitvah nočejo biti s krščansko-národno stranko. Odrivali jih ne bomo, morebiti pridejo polagoma do boljšega spoznanja. Delovanje zadruge, začenši od 25. oktobra leta 1899. do 31. decembra 1900 se je v številkah tako razvilo:

Sprejelo se je: V Velikovcu (mesto) ob tržnih dneh:

	kvintalov	vredno K
1. ovsa	3805·50	42.196·16
2. ajde	536 92	7 347·78
3. pšenice	381·87	6.151·02
4. rži	329·61	4.772·44
5. fižola	77·75	1.278 74
6. leče	28·49	508·42
7. deteljna semena	44.87	5.320·90
8. ječmena	56·03	674 46
9. prosa	21·31	264·22
10. turšice	28·56	269.94
11. volne	14·88	2.180 80
12. razno(konoplje.lan itd.)	3·55	44·52
Vkup	5329·34	71.233·52

Tolik je bil promet vkljub nasprotnemu skladišču, vkljub mnogim starim prekupcem in vkljub temu, da se je v Velikovcu moglo delovati le ob tržnih dneh.

V Sinčivasi pri skladišču bil je žitni promet, kar zadene dovažanje žita, manjši, ker je velika večina zadružnikov, ki pridelujejo največ žita, na severni strani Drave. A vendar je tudi tukaj promet bil povoljen. Došlo je žita v omenjenem času:

	kvintalov	vredno K
1. leče	644·09	12.152·42
2. ovsa	548·41	6.228·10
3. pšenice	480·12	7.764·24
4. ajde	380·29	5.501·54
5. rži	278·53	4.201·68
6. fižola	151·08	2.537·68
7. detelje	62.58	7.026·36
8. prosa	44 42	557·58
9. turšice	33·06	390.74
10. grahovice	22·36	236.20
11. ječmena	12·19	178.02
12. volne	3·70	546 56
Vkup	2660·83	53.321·22

Vsega vkup je bilo:

	kvintalov	vredno K
1. ovsa	4449·59	54.348.58
2. ajde	917·21	12 849·32
3. pšenice	861·99	13.915·26
4. rži	608·14	8.974.12
5. fižola	228·83	3.816.42
6. leče	672·58	12.660.84
7. deteljna semena	107.45	12.347·26
9. ječmena	68.22	852·48
Vkup	7990·17	124.554·74
V spopolnitev naročil se je kupilo še od več žitnih trgovcev žita za		7.832·90
torej vsega vkup		132.387·64

Rentabiliteta (dobiček) ni tolika, kakor bi si jo človek mislil, dobiček je pri prodaji žita zelo, zelo nizek: 2 odstotka bo težko kedaj presezal. A zaslužek je večji, če se žito dá zmleti in oddaja moka; in zadruga bo v bodoče lahko vso rž, pšenico in ajdo mlela in oddajala le moko krajevnemu konzumu. Kedar bo ta stvar zadostno urejena, bode zadruga še le mogla govoriti o popolnem vspehu.

Režija (upravni stroški) je zelo velika, ker je z žitom ogromno dela: delo pri prevažanju, delo, kedar se čisti, delo, kedar se baše in odpošilja, delo, kedar se premetava v skladišči itd. Režijo smo si olajšali tem potom, da se poslovodja plača s prodajalnico, ki jo ima v zadružni hiši na zadružni račun, potem kot pasivum pride le še obrestovanje denarja in zaslužek hlapcev. Ta izdatek pa nam računa ne bo toliko obtežil, da bi ne mogli reči, v nekaterih letih bo položaj zadruge, če ne bo kake nesreče, sijajen.

Dotlej moramo še nekoliko potrpeti. Kmetje tudi do zdaj še ne razločujejo dosti med zadrugo in drugimi trgovskimi podjetji, stvar jim je še preveč neznana; kedar pa bodo spoznali, da se tukaj dela le v njihov prid, v kolikor pač mogoče, kedar bo toliko zaslužka, da se bo moglo kmečko gospodarstvo izdatno gojiti z zadružnimi sredstvi, tedaj upamo, bode naša zadruga trden in trajen branik proti uničujočemu vplivu brezvernega nemštva.

Gospodarske stvari.

Koliko koristi pridevanje hranilnega apna? Pri razumnem krmljenju in živinoreji je pridevanje hranilnega apna neizogibno. Taisto pomnožuje obilnost mleka, zabranjuje, da breje živali ne zavržejo, ampak poležejo zdrave, močne in jako dobro razvite mladiče. Hranilno apno se je tudi izvrstno obneslo kot sredstvo proti krhkosti kostij pri živalih in proti nje predrznatom, kakor hromosti telet in prašičkov, lizljivosti, žretju volne, glodanju lesa in pitju gnojnice. Pri reji perutnine so se s pridevanjem tega hranilnega apna dosegli najlepši uspehi pri dobivanju jajec, ko koši celo v najhujši zimi jako pridno jajca nesejo, ki se takrat najdražje plačujejo. Seveda je pa tudi treba, da je hranilno apno čisto, in brez vseh škodljivih sestavin, kakor so mišnica (arsen), dušik, kislina itd., kar se pa pri cenih izdelkih ne dogaja. Zato opozarjamo naše bralce, da jih obvarujemo škode, na prvo in glavno zalogo tega izdelka, na tvrdko Mih. Barthel in drug. Dunaj X., katera jamči za čistost in najboljšo kakavost hranilnega apna. Popis dobi vsak, sklicujé se na naš list, s poštnim obratom zastonj. Tvrdka dopisuje slovenski.

Tržne cene.

V Celovcu, dné 10. januarja 1901.

Ime blaga	na birne K	na birne v	na hektolitre K	na hektolitre v	Prignalo se je
pšenica	—	—	—	—	— bik
rž	9	98	12	47	— pitana vola
ječmen	—	—	—	—	7 vprežnih volov
oves	4	70	5	87	— junce
turšica	7	60	9	50	37 krav
pšeno	14	—	17	50	1 telica
fižol (rdeč)	—	—	—	—	141 pitanih svinj
krompir	1	70	2	76	17 prascev
deteljno seme	—	—	—	—	
ajda	6	80	8	50	

Pitani voli so po — K do — K, **vprežni voli** po 305 K do — K, **krave** po 106 K do 280 K.

Sladko seno je meterski cent po 5 K 60 v do 6 K 20 v, **kislo seno** po 4 K 20 v do 5 K 20 v, **slama** po 3 K 80 v do 5 K — v.

Promet je bil slab.

Velikovec, dné 9. jan. Prignali so: 37 volov, 24 krav, 4 telice, 64 zaklanih in 8 živih svinj. Skoraj nobenega prometa.

Dražbe.

(Kratice: **vl. št.** = vložna številka; **d. ob.** = davčna občina.)

Celovec. Dné 22. jan. ob 10. uri, Anderlnova bajta št. 1. v Ceteraji, vl. št. 54. d. ob. Sele pri Žrelcu. Cena 1699 kron, najnižja ponudba 1175 kron.

Loterijske številke od 12. januarja 1901.

Linc	32	82	54	14	43
Trst	43	10	84	15	90

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Slov. Plajbergu bo imela svoj letni občni zbor dné 27. januarja 1901 ob 3. uri popoludne pri Žarku v Slov. Plajbergu s sledečim vsporedom: 1. Volitev odbora. — 2. Računsko poročilo. — 3. Posamezni nasveti. — Prijazno vabi vse zadružnike

odbor.

NAZNANILA.

Ure na nihalo z godbo

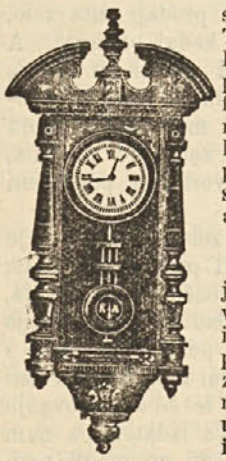

so zadnja novost v napravljanju ur. Take francoske, zmanjšane ure na nihalo so dolge 69 *cm*, omarica, kot na podobi, je iz naravnega orehovega lesa, fino uglajena z bogato pozlačenimi obrobki in z umetno izrezlanim nastavkom. Igrajo **vsako uro** najlepše popotnice in plese. — Cena z zabojem **samo 9 gld.** — Ista ura brez godbe, a z bilom, ki bije vsako celo in pol ure, z zabojem **samo 6 gld. 80 kr.**

Te ure na nihalo ne gredó samo zajamčeno na minuto, marveč so tudi vsled res lepe oprave pravi kras vsaki izbi. Razpošiljajo se samo s poštnim povzetjem. Kar ne ugaja, se vzame nazaj ter vrne denar. Zato ni noben riziko. — **Veliki ilustrovan cenik za ure, verižice, prstane** itd. **zastonj in franko.**

Jožef Spiering, Dunaj, poštne ulice 2/U.

Pozor! Gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezni, vzdrži konje močne in iskre

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za žretje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rade jedó, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka

1 veliki zavitek velja *K* 1.20, mali *K* 0 70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti *K* 5 — poslano iz Dunaja.

Bartelj-evo klajno apno, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino, v slučaju, da živina liže, da ima kostne bolezni itd. 5 kg. za poskus *K* 2 —, 100 kg *K* 22 — iz Dunaja.

Vaselinovo mazilo za usnje. Kopitna mast iz jelenorožnega olja. Štedilni kolomaz itd.

Navodilo brezplačno.

MIHA BARTHEL in sodr., DUNAJ X.

Občuje se slovenski.

Neobhodno potrebno za gospodarstvo!

Dr. Rosa balzam

za želodec,

iz lekarne B. FRAGNER-ja v PRAGI,

je že 30 let splošno znano **domače zdravilo,** katero pospešuje tek, olajšuje prebavo in lahko odvaja. Pri rednemu vporabljanju **ojačuje** prebavne organe in je **drži v pravem toku.**

Velika steklenica 2 kroni, mala 1 krono.

Ako se prej vpošlje 2.56 *K*, pošlje se velika steklenica, in za 1·50 *K* mala steklenica franko na vse postaje avstro-ogerske države.

Pozor! Vsi deli zavoja imajo zraven natisnjeno in zakonito priznano varstveno znamko.

Pražko hišno zdravilo,

iz lekarne B. FRAGNER-ja v PRAGI,

je staro, najprej v Pragi uporabljevano hišno zdravilo, katero vzdržuje rane čiste in jih tudi obvaruje nečistobe ter ublažujoče deluje na vročino ter bolečine.

V škatljah po 70 in 50 *v*, s pošto 12 *v* več.

Ako se vpošlje 3·16 *K*, se pošljejo 4/1 škatljice, za 3·36 *K* 6/2 škatljice, za 4·60 *K* 6/1 škatljice, za 4.96 *K* 9/2 škatljice franko na vse postaje avstro-ogerske države.

Pozor! Vsi deli zavoja imajo zraven stoječo in zakonito priznano varstveno znamko.

Glavna zaloga: ***lekarna B. Fragner-ja,***

c. in kr. dvornega zalagatelja,

„pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana, štev. 333.

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.

Preklic.

Podpisana **Simon Rac** in **Urša Rac** p. d. Brdovnica v Brdih **prekličeva vse žaljive besede,** katere sva spregovorila proti gospodu Matiji Prosekar-ju p. d. Razaju na Plešivcu, in sicer jaz **Simon Rac** besede, katere sem izustil 17. listopada 1900 v Matevžnjakovi gostilni v Kotmaravasi, in jaz **Urša Rac** osobito **žaljivo in neresnično trditev,** da je gospod Prosekar občino Kotmaravas kot bivši župan ogoljufal.

Celovec, 8. jan. 1901.

Simon Rac.

Urša Rac p. d. Brdovnica.

Slovenci, spominjajte se Velikovške šole!

Učenca,

ki se želi izučiti za **mlinarja,** sprejme takoj ***J. Lipič,*** mlinar v Dolah, pošta Vrba ob vrbskem jezeru.

Brady-jeve

želodčne kapljice

(prej **Marijaceljske želodčne kapljice**)

pripravljene v lekarni **„pri ogerskem kralju“**

C. Brady-a na Dunaju I., Fleischmarkt 1,

so starodavno in znano pomagilo, ki krepča želodec pri slabi prebavi in želodčnih težavah.

Ena steklenica stane . . . 40 kr.
Dvojnata steklenica . . . . 70 „

Zopet moram opozarjati, da moje kapljice ponarejajo. Pazi se naj torej pri nakupu na zgornjo varstveno znamko s podpisom **C. Brady** in zavrne se naj vsak izdelek, ki nima zgornje varstvene znamke in podpis **C. Brady.**

Želodčne kapljice lekarnarja **C. Brady**

(prej **Marijaceljske želodčne kapljice**)

so zavite v rudeče škatljice in imajo podobo Marijaceljske matere božje kot varstveno znamko. Pod varstveno znamko mora biti zraven stoječi podpis *C. Brady*

Posamezni deli so navedeni.

Želodčne kapljice se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvirnih zavitkih).

Lastnik in izdajatelj **Gregor Einspieler,** župnik v Podkloštru. — Odgovorni urednik **Ivan Teršelič.** — Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.